

Наведені на рис 1. напрямки цифрової адаптації реалізуються послідовно-паралельно, що дозволить підприємству забезпечити ефективний перехід до цифрової моделі функціонування та сприятиме реалізації стратегічних цілей.

Наразі майже всі вітчизняні підприємства перебувають на різних етапах цифрової трансформації. Основною метою цифрової адаптації є створення ефективних та безпечних цифрових «екосистем» підприємства не тільки в середині, а й з основними контактними аудиторіями: споживачами, постачальниками, державними органами влади, інвесторами тощо. У цьому контексті базовими чинниками цифрового потенціалу підприємства виступають насамперед кадри, здані навчатися та використовувати цифрові навички у процесів виконання службових обов'язків. Тому, одним з основних елементів стратегії цифрової адаптації підприємства є розробка стратегії залучення, навчання, мотивації та ефективного використання персоналу.

Література

1. Гудзь О.Є. Цифрова економіка: зміна цінностей та орієнтирів управління підприємствами / О.Є. Гудзь// «Економіка. Менеджмент. Бізнес» .-2018.-№ 2 (24).-С. 4-12
2. Чмерук Г.Г. Деякі аспекти цифрової трансформації підприємств/ Г.Г.Чмерук, В.Р. Краліч, І.А. Бурлакова / Причорноморські економічні студії.-2018.-Випуск 34.-С.97-101
3. Чмерук Г.Г. Деякі аспекти цифрової трансформації підприємств/ Г.Г.Чмерук, В.Р. Краліч, І.А. Бурлакова / Причорноморські економічні студії.-2018.-Випуск 34.-С.97-101

УДК 338.246.2

ЧЕРНИЧКО¹ Т. В., ЧЕРНИЧКО² С. Ф.

¹Мукачівський державний університет

²Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ПОДАТКОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19

Пандемія COVID-19 стала новим викликом у розвитку світової економіки. Унікальність ситуації полягає в тому, що формування ознак економічної та фінансової кризи спричинено не дією ринкових механізмів, або неефективними регуляторними заходами, а пов'язано з різким зменшенням фізичних обсягів економічної діяльності внаслідок неможливості її ведення.

За попередніми прогнозами Міжнародного валютного фонду ВВП у країнах Єврозоні впаде цього року на 7,5 відсотка, в США – на 5,9 відсотка. Тим часом ВВП Китаю натомість може зрости на 1,2 відсотка [1]. Економіка світу у 2020 році впаде на 3% – найбільше за останні декілька десятиліть. Падіння світової економіки на 3% означає, що у світі буде виготовлено приблизно на 2,7 трильйона доларів менше товарів та послуг, ніж у 2019 році [2].

Для України МВФ прогнозує падіння на 7,7% у 2020 році та зростання на 3,6% у 2021 році.

Аналітики JP Morgan прогнозують економічний спад в Україні на 5,1% ВВП в 2020 році при інфляції 3,7%. У 2021 році зростання економіки може скласти 6,3% при інфляції 6% [3].

Нацбанк України очікує падіння ВВП на 5% цього року і його відновлення в наступному на 4,3%. Дефіцит поточного рахунку в цьому році прогнозують до 1,7% ВВП і в 3,1% ВВП в наступному.

За таких умов розвиток світової економіки загалом і української зокрема потребує активної підтримки. В якості впливового стимулюючого чинника економічного розвитку виділяють податкове стимулювання, а саме – незастосування штрафів на певний період, відсутність необхідності обґрунтування затримок у сплаті та подачі декларацій тощо. Також призупиняються податкові перевірки, звільняються певні операції від оподаткування ПДВ, підприємства окремих галузей взагалі тимчасово звільняються від сплати податків.

Популярним заходом є відстрочення сплати ПДВ і податку на доходи фізичних осіб або сплата нарахованих податкових зобов'язань частинами, в розстрочку. При цьому сплата відкладається не лише на місяць-два, а частіше на півроку чи навіть до кінця 2020 року.

Зокрема, у Німеччині Федеральний уряд надає 50 мільярдів євро для надання безбюрократичної екстреної допомоги для малого бізнесу, самозайнятого населення та позаштатних працівників: самозайняті особи та компанії, що мають до 5 працівників, отримують до 9000 євро; самозайняті особи та компанії до 10 працівників отримують до 15 000 євро.

Крім того, Федеральний уряд створив фонд стабілізації економіки, який орієнтований особливо на великі компанії. До складу фонду входять: 100 мільярдів євро на корпоративні дії; 400 мільярдів євро на гарантії; фонд може рефінансувати програми KfW (німецький державний банк), які вже затверджені на суму до 100 мільярдів євро. З цією метою KfW надає різні кредитні програми в необмеженому обсязі. Це полегшує фінансові труднощі, особливо для малих та середніх компаній [4].

В Італії Міністерство економіки та фінансів прийняло систему заходів, які забезпечують початкову підтримку бізнесу: сплата податків, утримання податків та податкових зобов'язань були призупинені для платників податків та підприємств, які проживають або працюють у одинадцяти муніципалітетах, які постраждали від стримувальних заходів коронавірусної інфекції.

Заходи включатимуть:

- відстрочку деяких податкових сплат, включаючи податок на додану вартість;
- призупинення іпотечних платежів для деяких працівників, у тому числі автономних;
- державні гарантії банківського фінансування та позики фірмам для підвищення ліквідності в умовах надзвичайних ситуацій.

Заходи також містять пакет кредитних гарантій для уникнення кредитної кризи. Державний гарантійний фонд для малих та середніх підприємств буде збільшений на 1 мільярд євро, а державному кредитору Cassa Depositi e Prestiti буде дозволено гарантувати принаймні 10 мільярдів євро позик за рахунок Казначейського фонду на 500 мільйонів євро [5].

Об'ємний пакет стимулюючих заходів запроваджено у США: відстрочка сплати податків без відсотків або пені для певних людей та підприємств, які постраждали від коронавірусної кризи (це дозволило надати економіці понад 200 мільярдів доларів США); податкові пільги для роботодавців, які забезпечують виплати у зв'язку з надання робітникам оплачуваної відпустки через хворобу; 1 мільярд доларів на надзвичайні державні субсидії на надання страхової допомоги по безробіттю [6].

Комплекс стимулюючих заходів в Україні є менш економічно спрямованим і носить більш соціальний, ніж економічний характер. Серед основних заходів можна виділити:

- Президент Зеленський підписав закони № 530-IX і №531-IX, спрямовані на протидію поширенню корона вірусу;
- НБУ попросив банки ввести кредитні канікули для бізнесу. Після завершення карантину банки разом з бізнесом будуть вирішувати, як реструктуризувати борги, що накопичилися;
- до 30 червня поточного року продовжено мораторій на проведення планових податкових перевірок;
- усіх, хто подає фінзвітність, звільнили від відповідальності за порушення строків подання на період карантину +90 днів;
- до 31 травня продовжили звільнення від штрафів і пені та мораторій на перевірки по ЄСВ, а також строки подання скарг за податками і ЄСВ;
- Кабмін і НБУ отримали доручення підготувати пільгову кредитну програму для підприємств на підтримку зарплатних фондів.

Література

1. МВФ очікує падіння української економіки цього року на 7,7 відсотка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dw.com/uk>.
2. Нова криза: МВФ прогнозує падіння світової економіки на 3% [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/nova-kriza-mvf-prognozuye-padinnya-svitovoyi-ekonomiki-na-3>.
3. JP Morgan погіршив прогноз для України: очікує зниження ВВП на 5,1% [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://minfin.com.ua/ua/2020/05/09/44982432/>
4. Боротьба з Короною: найбільший пакет допомоги в історії Німеччини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Standardartikel/Themen/Schlaglichter/Corona-Schutzschild/2020-03-13-Milliarden-Schutzschild-fuer-Deutschland.html>.
5. Коронавірус, перший урядовий захід щодо зменшення економічного впливу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mef.gov.it/focus/Coronavirus-le-misure-del-Governo-per-ridurre-limpatto-economico/>
6. Ось, що країни роблять, щоб забезпечити стимул та допомогу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.investopedia.com/government-stimulus-efforts-to-fight-the-covid-19-crisis-4799723#united-states>.
7. Мінфін готує податкові стимули для економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://minfin.com.ua/ua/2020/04/24/44118257/>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>